

#GOEDINERFGOED

NOTA

Menen Rijsselstraat 41-43
2021E57/2021E117

Davy Herremans

Verslag van resultaten

© 2021 – Goed in erfgoed Comm. V.

Niets uit deze publicatie mag vermenigvuldigd worden, opgeslagen in geautomatiseerde gegevensbestanden en/of openbaar gemaakt worden onder enige vorm of wijze ook (digitaal, mechanisch, door fotokopie) zonder toestemming van Goed in erfgoed Comm. V.

Goed in erfgoed Comm. V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Inhoud

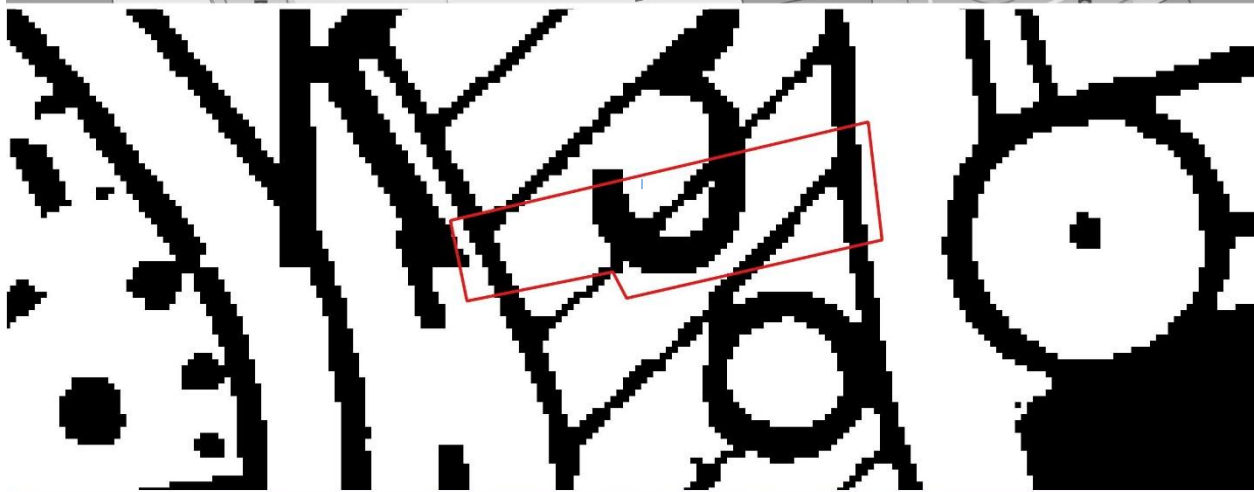
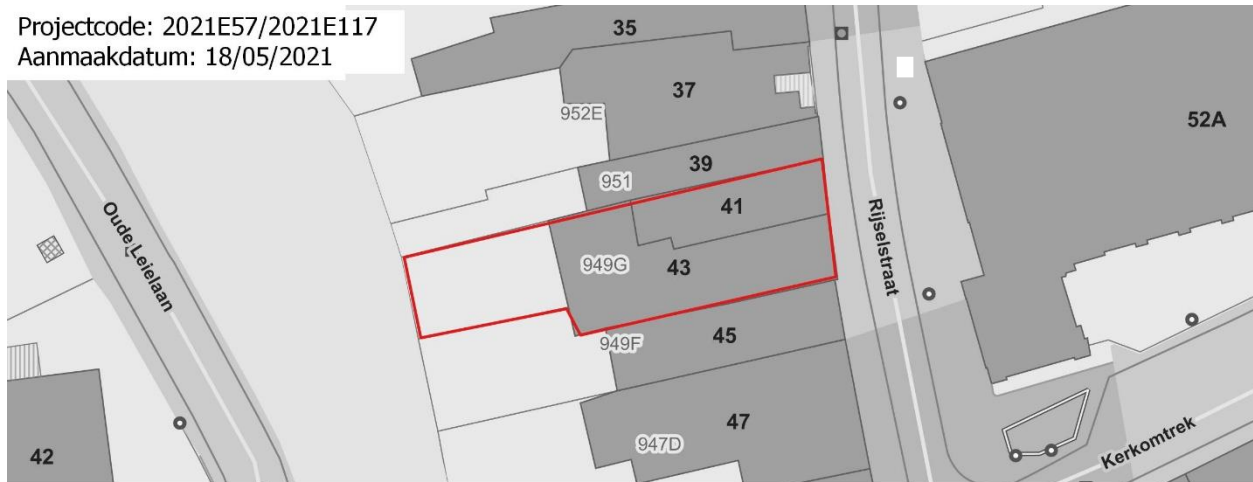
1. Beschrijvend gedeelte.....	3
1.1. Administratieve gegevens, situering en voorkennis	3
1.2. aanleiding vooronderzoek.....	5
1.3. Samenvatting archeologienota met ID 13372	5
1.3.1. Geplande werken en ingrepen	5
1.3.2. verwachting inzake vindplaats en bewaartoestand	10
1.3.3. Impactbepaling en potentieel op kennisvermeerdering	12
1.3.4. potentieel op kennisvermeerdering	12
1.3.5. gemotiveerd advies naar uitgesteld vooronderzoek	12
2. Onderzoeksopdracht.....	13
3. Landschappelijke booronderzoek	14
3.1. Specifieke vraagstelling met betrekking tot het landschappelijk booronderzoek	14
3.2. Randvoorwaarden.....	14
3.3. Werkwijze en strategie van het onderzoek	15
3.4. Terreinsituatie.....	15
3.5. Assessmentrapport.....	18
3.5.1 Resultaten boringen.....	18
3.5.1.1. Sedimentaire eenheden	18
3.5.1.2. Bodemtypen.....	18
3.6. Interpretatie onderzoeksgebied.....	19
3.7. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed.....	20
3. Synthese.....	20
Samenvatting.....	22
Bibliografie	22
Lijst van figuren	23

1. Beschrijvend gedeelte

1.1. Administratieve gegevens, situering en voorkennis

Administratieve gegevens	
<i>Initiatiefnemer</i>	A.G.B. Woonbedrijf Menen Sluizenkaai 78 8930 Menen
<i>Projectcode</i>	2021E57 & 2021E117
<i>Projectcode gekoppelde archeologienota</i>	2019L1
<i>ID gekoppelde archeologienota</i>	13372
<i>Sitecode</i>	ME-RIJ-2019
<i>Nummer van het wettelijk depot of buitenlands equivalent hiervan</i>	nvt
<i>Erkend archeoloog</i>	Herremans Davy - OE/ERK/Archeoloog/2017/00166
<i>Termijn onderzoek</i>	29/04/2021-18/05/2021
<i>Thesauri Inventaris Onroerend Erfgoed</i>	Bureauonderzoek en landschappelijke boringen
Situering	
<i>Locatie projectgebied</i>	Rijselstraat 41-43 8930 Menen
<i>Bounding box</i>	xMin,yMin 165625.3960, 165606.8232: xMax,yMax 62070.7848, 62115.5610
<i>Oppervlakte percelen</i>	449,84 m ²
<i>Kadaster</i>	Menen, 2de Afdeling, Sectie A nr° 949 g en 950 d
<i>Topografische kaart</i>	Figuur 1
<i>Kadasterkaart</i>	Figuur 1
Voorkennis archeologie	
<i>Archeologisch monument</i>	Nee, Figuur 1
<i>Archeologische zone</i>	Ja, Historische stadskern Menen, Figuur 1
<i>Waarneming archeologie</i>	Niet, Figuur 1
<i>Kaart geen archeologie(CGA)</i>	Nee, Figuur 1
<i>Archeologienota of nota</i>	Nee, Figuur 1
<i>Eindrapport archeologie</i>	Nee, Figuur 1
Andere erfgoedinventarissen	Nee, Figuur 1

Projectcode: 2021E57/2021E117
Aanmaakdatum: 18/05/2021

- Projectgebied
- Vastgestelde archeologische zones
- Bekrachtigde archeologienotas en notas
- CAI-bronlaag

Figuur 1 het projectgebied op de GRB-basiskaart (boven); de topografische kaart (midden); en ten op zichte van de relevante datalagen van de inventaris onroerend erfgoed (onder) (© NGI; geopunt)

1.2. aanleiding vooronderzoek

A.G.B. Woonbedrijf Menen dient een omgevingsvergunning voor de afbraak van twee panden langs de Rijselstraat 41 en 43 te Menen. Het projectgebied omvat de percelen gekend bij het kadaster onder de nummers Menen, 2de Afdeling, Sectie A nr° 949 g en 950 d. De totale oppervlakte van de betrokken percelen betreft 449,84 m² (>300m²) waarvan meer dan 100m² wordt geroerd door de geplande werken met ingreep op de bodem.

Gezien het projectgebied zich in de archeologische zone 'historische stadskern Menen' bevindt, was verplicht archeologisch vooronderzoek en de opmaak van een archeologienota dan ook verplicht. Omwille van praktische redenen werd gekozen voor een uitgesteld traject. Een archeologienota op basis van bureauonderzoek met ID13372 werd ingediend en in aktegenomen. In het programma van maatregelen werd uitgesteld vooronderzoek via landschappelijke boringen en eventueel een proefputonderzoek geadviseerd (<https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/13372>).

1.3. Samenvatting archeologienota met ID 13372

1.3.1. Geplande werken en ingrepen

In het kader van het Masterplan Menen en stadskernvernieuwing worden de panden aan de Rijselstraat 41-43 gesloopt. De ontstane doorgang wordt tijdens de omgevingswerken aan het ziekenhuis (Oude Leielaan) tijdelijk gebruikt voor de ontsluiting van het verkeer tussen de Oude Leielaan en de Rijselstraat.

De vergunningsaanvraag voorziet de sloop van beide panden. Een talud wordt aangelegd richting Oude Leie Laan waarbij een hoogteverschil van +/- 2,40 m zal worden overbrugd (zie snede). Deels is dit talud al aanwezig door het reeds bestaand hoogteverschil. Deels wordt dit gerealiseerd door sloop-/opvullingswerken (zone bestaande panden) en door afgraving (tuinzone).

Afbraak beperkt zich tot het verloop van het talud. In concreto gaat het sloop niveau tot maximaal -1,5 m ten opzichte van de maaiveldhoogte tov van de Rijselstraat. Hierdoor blijven de sloopwerken grotendeels beperkt tot de zone van de kelders en de kruipruimten. De keldergewelven worden gesloopt en de kelderruimte wordt opgevuld met puin. De vloerplaten op het kelderniveau blijven behouden.

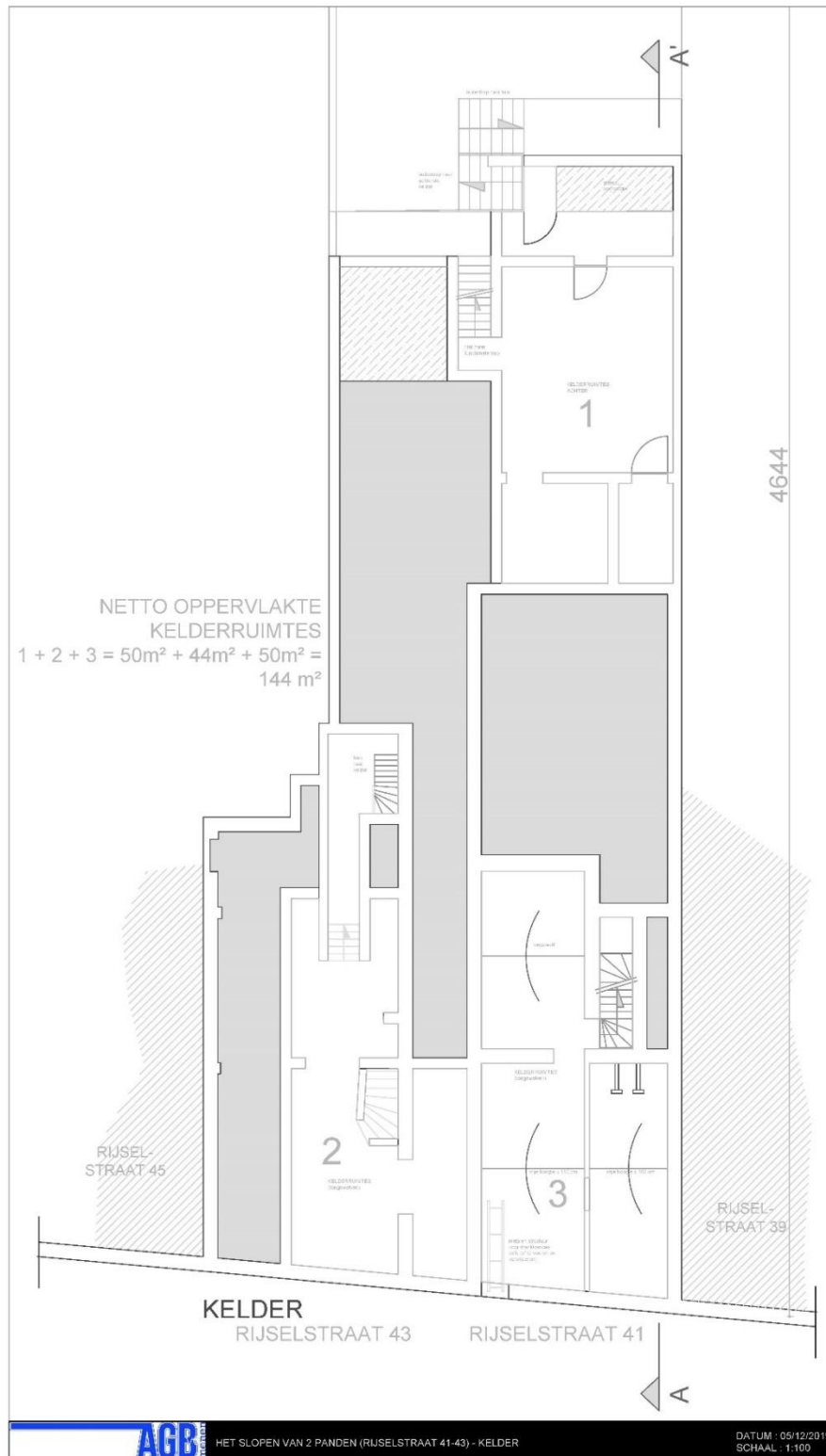
Ter hoogte van de tuin wordt er maximaal 1,60 meter afgenomen.

Figuur 2 inplantingsplan (© geopunt)

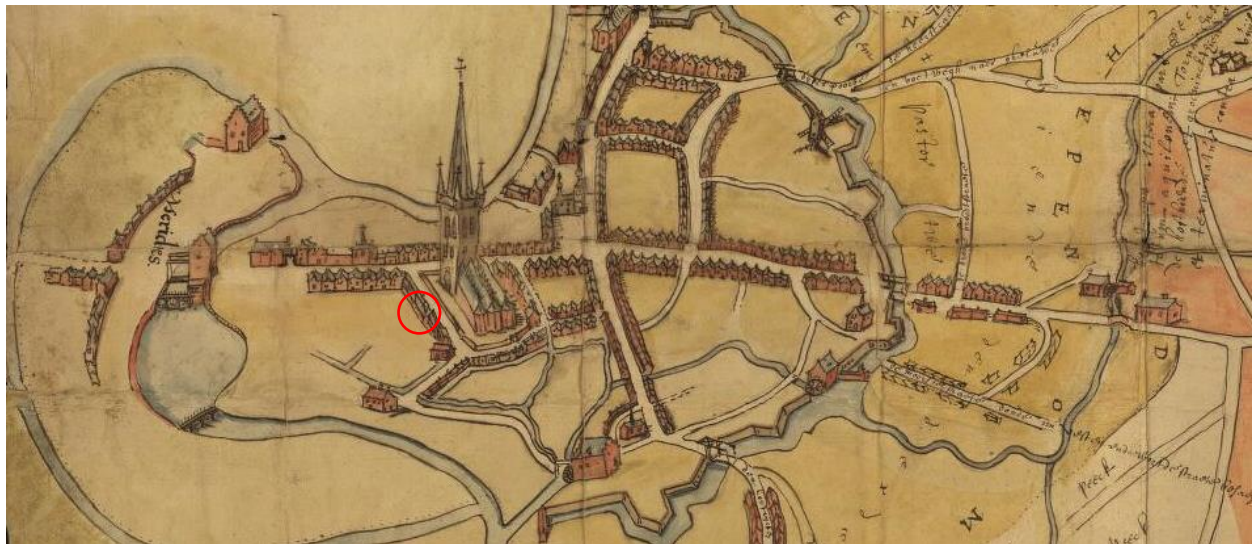
Figuur 3 te slopen woningen vanop de Ruyselstraat

Figuur 5 bestaande toestand : kelder

1.3.2. verwachting inzake vindplaats en bewaartoestand

Het projectgebied situeert zich langs de Rijselstraat, een belangrijke as die de historische stadkern van Mene van noord naar zuid doorsnijdt. Het kaartmateriaal toont huizen en bewoning langs de straatkant van de 16de eeuw tot op vandaag. Het projectgebied situeert zich langs de Leie die tijdens de middeleeuwen en Vroegmoderne Tijd de zuidelijke grens vormde van de stedelijke bewoningskern. Aan de overkant van de rivier strekte zich de zogenaamde blekerijen uit in een uitgestrekt meersengebied.

Figuur 7 anoniem werk (1618-1622) (©cartesius)

Figuur 8 het projectgebied op de kaart van Basire (1744) (©Erfgoedinzicht)

De middeleeuwse en vroegmoderne bewoning situeert zich voornamelijk langs de straatkant. Sporen ouder dan de middeleeuwen zijn niet uit te sluiten maar de kans is echter klein omdat de huidige 19de eeuwse panden met kelder zich bevinden op de plaats van de historische bewoning. In de kelders werden geen oude fasen vastgesteld.

Op basis van het historisch kaartmateriaal lijkt de kans op bewoningsporen in de tuinzone sowieso kleiner. De bewaringstoestand van de bodem is hier moeilijk in te schatten op basis van het gevoerde bureauonderzoek. Er moet rekening gehouden worden met verstoring door de 19de en 20ste eeuwse bouwactiviteit en de aanleg van een aantal ondergronds kelderstructuren. De vraag is ook in welke mate het terrein werd opgehoogd en geroerd door de werken bij het rechte trekken van de Leie, en later het dempen van de Leie en de aanleg van de Oude Leielaan. Op de orthofoto uit 1971 zien we het nieuwe verloop van de Lei dat eind 19de eeuw tot stand kwam. De hoofdarm ter hoogte van het projectgebied werd gedempt en verlegd naar het zuiden. De demping van de Leie betekende een uitbreiding van de oorspronkelijke tuin-/achtererfzone.

Ondanks de ligging van het projectgebied op de grens van de stad is er geen sprake van stadsversterkingen ter hoogte van het projectgebied. Bij de middeleeuwse omwalling en de zogenaamde Monitgny-versterking (1578) werd het zuidelijk deel van de stad enkel beschermd door de Leie – toen nog bestaande uit verschillende rivierarmen - en een gordel van grachten. Bij de latere vesten (17de eeuwse Vauban en 19de eeuwse Hollandse vesten) wordt de zone van de Bleekerijen mee ingesloten in de omwalling waardoor de grens van de stad weg van het projectgebied verschoof.

Figuur 9 het projectgebied op een orthofoto uit 1971 (©Geopunt)

1.3.3. Impactbepaling en potentieel op kennisvermeerdering

De vergunningsaanvraag voorziet de sloop van beide panden. Een talud wordt aangelegd richting Oude Leie Laan waarbij een hoogteverschil van +/- 2,40 m zal worden overbrugd. Deels is dit talud al aanwezig door het reeds bestaand hoogteverschil. Deels wordt dit gerealiseerd door sloop-/opvullingswerken (zone bestaande panden) en door afgraving (tuinzone).

Afbraak beperkt zich tot het verloop van het talud. In concreto gaat het sloop niveau tot maximaal -1,5 m ten opzichte van de maaiveldhoogte tov van de Rijsselstraat. Hierdoor blijven de sloopwerken grotendeels beperkt tot de zone van de kelders en de kruipruimten. De keldergewelven worden gesloopt en de kelderruimte wordt opgevuld met puin. De vloerplaten op het kelderniveau blijven behouden. De aanleg van het talud zorgt hier voor weinig bijkomende verstoring van de bodem. Hier is de impact op eventueel archeologisch erfgoed beperkt. Voor de afbraak en de aanleg ter hoogte van het talud werd in de archeologienota geen bijkomend onderzoek geadviseerd.

Ter hoogte van de tuin wordt er maximaal 1,60 meter afgenomen. Hier kan pas na verdere evaluatie van de bodemopbouw (eventuele ophoging en/of vergravingen) via landschappelijke boringen worden afgewogen wat de kans en impact is op eventueel aanwezig archeologisch erfgoed.

1.3.4. potentieel op kennisvermeerdering

Ter hoogte van de bestaande constructies langs de Rijsselstraat biedt archeologisch onderzoek in functie van de sloop en de aanleg van het talud niet genoeg kansen op ruimtelijke inzichten (verticaal en horizontaal) om tot kennisvermeerdering te komen. De werken beperken zich immers grotendeels tot de contouren van de bestaande bebouwing waar de kans op verstoring groot is.

Voor de afgraving van de tuinzone kan het potentieel op kennisvermeerdering pas afgewogen worden naar verdergezet onderzoek op het terrein. Bepalend is hier bodemopbouw (mogelijk vooral recente ophoging) en bewaartoestand (verstoring werken ifv rechtrekken Leie of andere).

1.3.5. gemotiveerd advies naar uitgesteld vooronderzoek

De impactanalyse resulterend uit het bureauonderzoek maakt duidelijk dat in totaal +/- 145 m² (tuinzone) van het totale projectgebied bijkomend dient te worden geëvalueerd doormiddel van een landschappelijk booronderzoek, en indien nodig gebleken uit dit landschappelijk booronderzoek ook een bijkomende evaluatie via proefputten. Het gaat om een vrijwel aansluitende zone bepaald door de geplande nieuwbouw, uitgravingen en verharding. Binnen de contouren van de huidige constructie dient geen verder vooronderzoek te gebeuren. De bodem werd hier reeds geroerd / verstoord tijdens de aanleg en bouw van de bestaande constructies en kelders. Bovendien wordt de bodem hier maar beperkt geroerd gezien de werken zich grotendeels beperken tot de bestaande kelders.

Er werd geadviseerd om verdergezet onderzoek met ingreep in de bodem te laten voorafgaan door landschappelijke boringen om meer zicht te krijgen op de precieze bodemopbouw en de bewaartoestand van de bodem. Verder moet worden ingeschat in hoeverre antropogene impact gezorgd heeft voor verstoring. Mocht het landschappelijke booronderzoek specifieke aanwijzingen opleveren voor de aanwezigheid en goede bewaring van een vindplaats wordt een verder evaluatie met ingreep in de bodem geadviseerd onder de vorm van een proefputtenonderzoek. Deze strategie is wetenschappelijk en economisch gezien de meest efficiënte methode om de vragen die na het bureauonderzoek resteren met betrekking tot eventuele sporensites met complexe stratigrafie beter te kunnen beantwoorden.

2. Onderzoeksopdracht

In de archeologienota met ID 13372 werd bijkomend vooronderzoek geadviseerd via uitgesteld traject. Dit bijkomend onderzoek voorzag in de eerste plaats in een landschappelijk booronderzoek om meer zicht te krijgen op de precieze bodemopbouw en de bewaartoestand van de bodem. Daarbij was het de bedoeling in te schatten in hoeverre antropogene impact gezorgd heeft voor verstoring en in hoeverre er archeologisch relevante niveaus aanwezig zijn binnen de diepte van de geplande werken. Mocht het landschappelijke booronderzoek specifieke aanwijzingen opleveren voor de aanwezigheid en goede bewaring van een vindplaats wordt een verder evaluatie met ingreep in de bodem uitgevoerd onder de vorm van een proefputtenonderzoek.

Het uitgestelde vooronderzoek is op gebouwd rond volgende algemene onderzoeksvragen:

- *Wat is op basis van de bestaande bronnen, het archeologisch potentieel van het projectgebied?*
- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites binnen de grenzen van het projectgebied?*
- *Wat is de bewaringstoestand van bodem en eventuele site(s) in het projectgebied?*
- *Welke impact hebben de geplande werken op het eventuele archeologisch erfgoed?*
- *Biedt het projectgebied een potentieel op kennisvermeerdering?*
- *Wat is het kader waarin dit kennispotentieel kan of moet geëxploiteerd worden?*

3. Landschappelijke booronderzoek

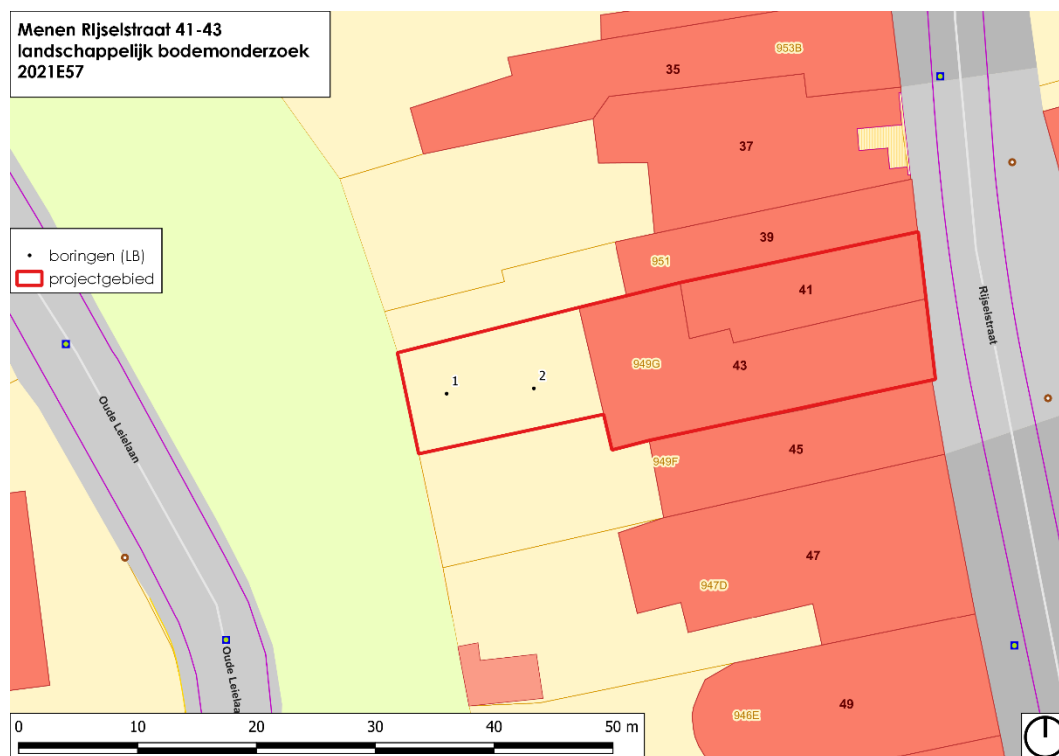
3.1. Specifieke vraagstelling met betrekking tot het landschappelijk booronderzoek

In het landschappelijk booronderzoek moeten volgende vragen beantwoord worden:

- Hoe is de bodemopbouw binnen het projectgebied? In welke mate is die bodemopbouw intact?
- Zijn er archeologisch relevante gelaagdheden? Zo ja, op welke diepte(s) zijn deze te situeren?
- Is er ruimtelijke variatie merkbaar in de bodemopbouw? Zo neen, hoe kan dit verklaard worden?
- Zijn er archeologisch relevante gelaagdheden? Zo ja, op welke diepte(s) zijn deze te situeren?
- Is er potentieel voor sporensites? Zo ja, op welke diepte t.o.v. het maaiveld zitten die niveau(s)?
Worden deze potentiële vindplaatsen bedreigd door de geplande werkzaamheden en is bijgevolg een proefputtenonderzoek noodzakelijk?

3.2. Randvoorwaarden

Nvt

Figuur 10 Situering van boringen op het Grootchalig ReferentieBestand (©Geopunt).

3.3. Werkwijze en strategie van het onderzoek

Het landschappelijk bodemonderzoek bestond uit twee boringen (Figuur 10 en Figuur 11). Deze boringen vormen een oost-west georiënteerde lijn met tussenafstand van ca. 8m. De boringen zijn gesitueerd aan de westelijke kant van het projectgebied, in de tuin van de Rijselstraat 43. De diepte van de boringen bedraagt ca. 2m. Het sediment uit de boringen werd stratigrafisch uitgespreid op een zwart plastic en beschreven en geregistreerd door een aardkundige.

Figuur 11 Situering van de boringen op de recente (winteropname 2020) middenschalige orthofotomozaïek (©Geopunt).

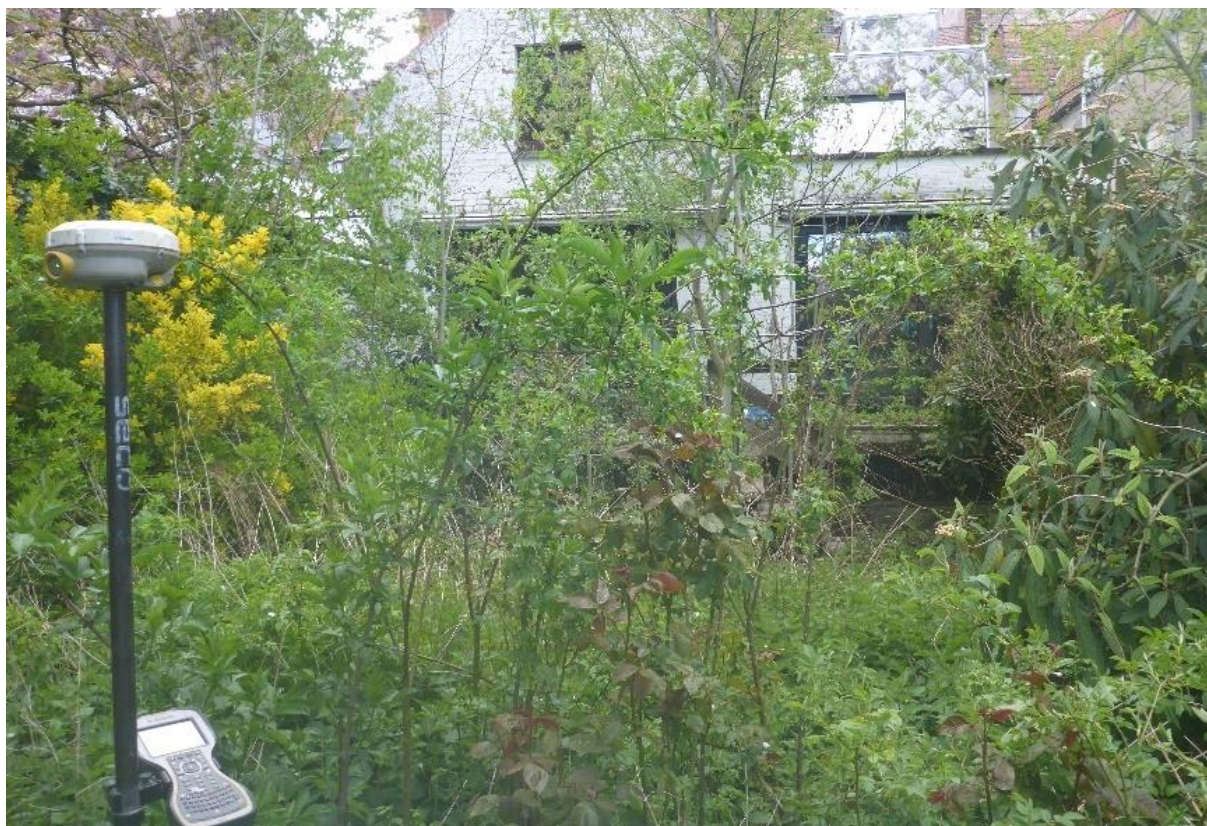
3.4. Terreinsituatie

De boringen zijn gesitueerd in de tuin van Rijselstraat 43. Op het DHM werd duidelijk dat er een duidelijk hoogteverschil (ca. 1 m) is tussen deze tuin en de groenzone ten westen, aan de Oude Leilaan. Dit hoogteverschil is in oorsprong vermoedelijk onderdeel van het natuurlijk reliëf, als een uitloper van de rand van de alluviale vlakte, maar is lokaal zeer scherp geaccentueerd door antropogeen ingrijpen. Vermoedelijk zal er dus een lichte helling hebben gelegen ter hoogte van de tuin en aanpalende groenzone.

Op het moment van het veldwerk was het huis niet meer bewoond en werden de boringen uitgevoerd in de (overwoekerde) tuin van Rijselstraat 43 (Figuur 12 tot Figuur 13).

Figuur 12 Terreinsituatie ter hoogte van boring 1 gericht naar het westen, de groenzone aan de Oude Leilaan.

Figuur 13 Terreinsituatie ter hoogte van boring 1 gericht naar het oosten, het huis aan Rijsselstraat 43.

Figuur 14 Terreinsituatie ter hoogte van boring 21 gericht naar het westen.

3.5. Assessmentrapport

3.5.1 Resultaten boringen

In totaal werden twee boringen uitgevoerd in kader van het landschappelijk bodemonderzoek. Op basis van een pedo-sedimentaire beschrijving van de boorprofielen worden één sedimentaire eenheid en één bodemtype geïdentificeerd.

3.5.1.1. Sedimentaire eenheden

Antropogene pakketten: Over het volledige profiel van beide boringen worden pakketten aangetroffen die zich laten kenmerken door hun heterogeen voorkomen, overwegend donkere grijze tot bruine kleuren, granulometrische variabiliteit en overvloedig voorkomen van diverse antropogeen materiaal (keramisch materiaal, bouwpuin, glas). Dit alles laat het identificeren als antropogene pakketten (Figuur 15 en Figuur 16).

3.5.1.2. Bodemtypen

Ap/C-profiel: In de top van beide profielen was enkel een ploeglaag aanwezig in de top van de antropogene pakketten. Deze ploeglaag varieert in dikte tussen ca. 45 en 60 cm. In de top van boring 1 wordt ook een dunne O-horizont aangetroffen, een strooisellaag die de bodem afdekt (Figuur 15 en Figuur 16).

Figuur 15 Boring 1.

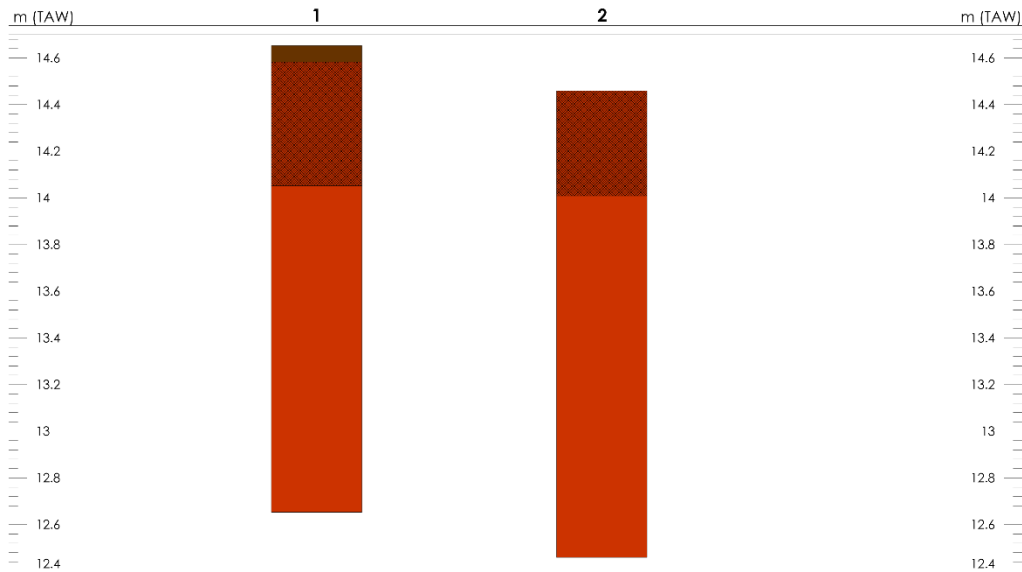

Figuur 16 Boring 2.

3.6. Interpretatie onderzoeksgebied

Beide boringen tonen een uniform en eenvoudig bodemprofiel. Uit de resultaten blijkt dat de top van de bodem, tot minstens 2 m diep, volledig is opgebouwd uit antropogene pakketten.

Op basis van de resultaten van het bodemonderzoek is het onmogelijk om een sluitende datering of fasering te onderscheiden in de antropogene pakketten. In de top van de bodem wordt een Ap-C-profiel geobserveerd in deze antropogene pakketten. De oorsprong van deze ploeglaag moet ongetwijfeld gezien worden in functie van de tuinrichting. De antropogene pakketten eronder zijn weinig gelaagd en er is geen sprake van afgelijnde looplagen en/of occupatieniveau 's. Het antropogeen pakket heeft in zijn geheel gezien door de grote puinfractie (oa. baksteen en mortelresten) alles van afbraakmateriaal. Het puin kan mogelijk het resultaat zijn van één of meerdere bouwfasen (incl. recente 19de en 20ste eeuwse bebouwing) op het perceel, maar kan evengoed bewust zijn gestort in functie van een reliëfwijziging al dan niet in kader van het rechten/dempen van de Leie.

Figuur 17 Interpretatie van de pedo-sedimentaire eenheden van beide boringen.

3.7. Verwachting ten aanzien van archeologisch erfgoed

Gezien de antropogene aard van de profielen, tot minstens 2 m diep, wordt de kans op het aantreffen van gaaf bewaarde steentijd vondstenconcentraties als onbestaande ingeschat. Wat de jongere periodes betreft kan de aanwezigheid van eventuele archeologische sporenconcentraties niet worden uitgesloten. Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek wordt geen archeologisch niveau aangetroffen op het raakvlak met natuurlijke afzettingen. De aanwezige antropogene pakketten wijzen wel duidelijk op puinniveau 's binnen de contouren van de geplande afgraving, al dan niet bewust afgezet in kader van een reliëfwijziging (bv. gerelateerd aan het rechtekken/dempen van de Oude Leie).

3. Synthese

Deze synthese brengt de resultaten uit het landschappelijke booronderzoek en de bureaustudie in confrontatie met de geplande werken. De beschikbare bronnen leveren voldoende informatie om de vooropgestelde onderzoeksvragen te beantwoorden:

- *Wat is op basis van de bestaande bronnen, het archeologisch potentieel van het projectgebied?*
Eerder laag na de vaststellingen uit het landschappelijk booronderzoek. In de tuinzone die verder diende te worden geëvalueerd is er sprake van antropogene pakketten, maar het lijkt vooral te gaan om puin- en nivelleringspakketten met eerder beperkte archeologische waarde.

- *Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van één of meerdere archeologische sites binnen de grenzen van het projectgebied?*

Nee. Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek wordt er geen archeologisch niveau aangetroffen op het raakvlak met natuurlijke afzettingen. Een steentijd artefactensite is sowieso uitgesloten. Ook de kans op relevante recentere sporen is eerder klein. Binnen de diepte van de geplande verstoring is er vooral sprake van een antropogeen pakket dat zich lijkt te beperken tot minder waardevolle puinlagen. Er is geen spraken van looplagen of eventuele sporen en structuren.

- *Wat is de bewaringstoestand van bodem en eventuele site(s) in het projectgebied?*

De bewaartoestand lijkt goed. De bodem bestaat vooral uit verschept materiaal eigen aan antropogene puinpakketten.

- *Welke impact hebben de geplande werken op het eventuele archeologisch erfgoed?*

De impact van de geplande werken op de bodem en eventueel archeologisch erfgoed werd in detail beschreven in de archeologienota met ID 13372.

In het kader van het Masterplan Menen en stadskernvernieuwing worden de panden aan de Rijselstraat 41-43 gesloopt. De ontstane doorgang wordt tijdens de omgevingswerken aan het ziekenhuis (Oude Leilaan) tijdelijk gebruikt voor de ontsluiting van het verkeer tussen de Oude Leilaan en de Rijselstraat.

In de tuinzone waar verdergezet onderzoek volgens uitgesteld traject werd geadviseerd, wordt er maximaal 1,60 meter afgenomen. Hierdoor blijft de impact van de werken beperkt tot de hierboven beschreven antropogene pakketten, in hoofdzaak puinlagen.

- *Biedt het projectgebied een potentieel op kennisvermeerdering?*

Nee. Na het archeologisch booronderzoek blijkt het archeologisch potentieel van de tuinzone beperkt. De geplande werken bieden weinig potentieel op kennisvermeerdering.

- *Wat is het kader waarin dit kennispotentieel kan of moet geëxploiteerd worden?*

De archeologienota op basis van bureauonderzoek werd aangevuld met een landschappelijke booronderzoek. Hiermee wordt het archeologisch vooronderzoek als volledig beschouwd. De beschikbare gegevens leverden voldoende informatie om aan te tonen dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag moet worden ingeschat. Verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefputten of opgraving lijkt in deze niet aangewezen en ook kosten-baten niet te verantwoorden.

Samenvatting

A.G.B. Woonbedrijf Menen dient een omgevingsvergunning voor de afbraak van twee panden langs de Rijselstraat 41 en 43 te Menen. Het projectgebied omvat de percelen gekend bij het kadaster onder de nummers Menen, 2de Afdeling, Sectie A nr° 949 g en 950 d. De totale oppervlakte van de betrokken percelen betreft 449,84 m² (>300m²) waarvan meer dan 100m² wordt geroerd door de geplande werken met ingreep op de bodem. Gezien het projectgebied zich in de archeologische zone 'historische stadskern Menen' bevindt, was de opmaak van een archeologienota dan ook verplicht. In de archeologienota met ID 13372 werd bijkomend vooronderzoek geadviseerd via uitgesteld traject. Dit bijkomend onderzoek voorzag in de eerste plaats in een landschappelijk booronderzoek om meer zicht te krijgen op de precieze bodemopbouw en de bewaartoestand van de bodem. Daarbij was het de bedoeling in te schatten in hoeverre antropogene impact gezorgd heeft voor verstoring en in hoeverre er archeologisch relevante niveaus aanwezig zijn binnen de diepte van de geplande werken. Mocht het landschappelijke booronderzoek specifieke aanwijzingen opleveren voor de aanwezigheid en goede bewaring van een vindplaats wordt een verder evaluatie met ingreep in de bodem uitgevoerd onder de vorm van een proefputtenonderzoek.

Op basis van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek wordt er geen archeologisch niveau aangetroffen op het raakvlak met natuurlijke afzettingen. Een steentijd artefactensite is sowieso uitgesloten. Ook de kans op relevante sporen uit recentere perioden is eerder klein. Binnen de diepte van de geplande verstoring is er vooral sprake van een antropogeen pakket dat zich lijkt te beperken tot minder waardevolle puinlagen. Er is geen sprake van looplagen of eventuele sporen en structuren. De impact van de werken blijft beperkt tot de hierboven beschreven antropogene pakketten, in hoofdzaak puinlagen.

De beschikbare gegevens leverden voldoende informatie om aan te tonen dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag moet worden ingeschat. Verder archeologisch onderzoek met ingreep in de bodem in de vorm van proefputten of opgraving lijkt in deze niet aangewezen en ook kosten-baten niet te verantwoorden.

Bibliografie

Anoniem 1701, Meenen Met Desselfs Environs (geraadpleegd op 18/05/2021 via cartesius.be)

Bassire J. 1744, Plan van Menen, Stadsarchief Ieper, Kaarten en Plannen, C08_223 (geraadpleegd op 18/05/2021 via erfgoedinzicht.be)

Ferraris J. J. F. 1771-1778, Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden, Koninklijke Bibliotheek van België, Kaarten en plannen, Ms. IV 5.567 (geraadpleegd op 18/05/2021 via geopunt.be)

Popp P. C. 1842-1879, Atlas cadastral parcellaire de la Belgique, Koninklijke Bibliotheek van België, Kaarten en plannen, II 24.437 (geraadpleegd op 18/05/2021 via geopunt.be)

Sanderus A. 1644, Menina vulgo Meenen, Stadsmuseum 't Schippershof, 87 004 1 1 XXX (geraadpleegd op 18/05/2021 via erfgoedinzicht.be)

Vandermaelen P. 1846-1854, Atlas cadastral du Royaume de Belgique, Koninklijke Bibliotheek van België, Kaarten en plannen, II 15.040 D (geraadpleegd op 18/05/2021 via geopunt.be)

Villaret J. 1745-1748, Carte topographique de la partie de la Belgique comprise entre Gand et Tournay, Maestricht et Liège ..., (geraadpleegd op 18/05/2021 via www.geopunt.be)

Lijst van figuren

Figuur 1 het projectgebied op de GRB-basiskaart (boven); de topografische kaart (midden); en ten op zichte van de relevante datalagen van de inventaris onroerend erfgoed (onder) (© NGI; geopunt)	4
Figuur 2 inplantingsplan (© geopunt)	6
Figuur 3 te slopen woningen vanop de Rijselstraat.....	6
Figuur 4 bestaande toestand: kelder - gelijkvloers - 1 ste verdieping	7
Figuur 5 bestaande toestand : kelder	8
Figuur 6 bestaande toestand versus nieuwe toestand. Talud aangeduid in rood	9
Figuur 7 anoniem werk (1618-1622) (©cartesius).....	10
Figuur 8 het projectgebied op de kaart van Basire (1744) (©Erfgoedinzicht)	10
Figuur 9 het projectgebied op een orthofoto uit 1971 (©Geopunt)	11
Figuur 10 Situering van boringen op het Grootchalig ReferentieBestand (©Geopunt).	14
Figuur 11 Situering van de boringen op de recente (winteropname 2020) middenschallige orthofotomozaïek (©Geopunt).	15
Figuur 12 Terreinsituatie ter hoogte van boring 1 gericht naar het westen, de groenzone aan de Oude Leielaan.	16
Figuur 13 Terreinsituatie ter hoogte van boring 1 gericht naar het oosten, het huis aan Rijselstraat 43.	17
Figuur 14 Terreinsituatie ter hoogte van boring 21 gericht naar het westen.	17
Figuur 15 Boring 1.....	18
Figuur 16 Boring 2.....	19
Figuur 17 Interpretatie van de pedo-sedimentaire eenheden van beide boringen.....	20